

Sigurd Hoel til kraftig angrep på Arbeiderpartiet

Men setter likevel sitt håp til det!

Krigen, teknikken og krisen har skapt funksjonær-Norge, sier han i Studentersamfundet

Muntert og levende, men uten å virke som han hadde trengt inn i alle mulige stider av problemet, talte Sigurd Hoel i Studentersamfundet i går mot den tvang og dirigering Arbeiderpartiet etter hans oppfatning har brakt over oss. Foredraget som het «Veien til helvete er brulagt med gode politikere» var lagt an som et polemisk angrep på reguleringspolitikken. ... men Sigurd Hoel konkluderte forbløffende nok med at håpet måtte stå til Arbeiderpartiet likevel, «det skjønte en best når en så på de andre partiene». Døvrhallen var full av røyk og ol og interesserte tilhørere.

Sigurd Hoel tok sitt utgangspunkt i tiden før 1914, da optimismen og troen på fremtiden eksisterte, og djervelen var gått av med pensjon. Sosialdemokratiet hadde røde faner, sang Internasjonalen, men begynte å innordne seg i borgerskapet. Liberalismen eksisterte i en grad vi nesten ikke kan oppfatte.

Etter å ha gått gjennom de skjebnesvangre hendene fra 1914 til annen verdenskrig fortsatte han:

Vi var tapre i 1940, det er blitt vedtatt med alminnelig akklamasjon. Vi kjempet og vi seiret ved hjelp av Russland, England og Amerika. Men vi oppdaget at det ikke var mulig å kjempe mot nazismen uten å ta i bruk noen av dens midler. Vi forandret oss, kampsinnstillingen var uunnngåelig, men det lar seg ikke nekte at vi ble avstumpet og brutalisert. Lenge før den økonomiske krisen etterpå var overvunnet, var vi over i den kalde krigen, og vi har fått en kontroll og regulering av hittil ukjent omfang. Det er ikke mulig å avgjøre om bolignøden har nødvendiggjort kontrollen eller om kontrollen har skapt bolignøden.

Vi har fått statsautorisert alkoholisme, pengene går til krutt og kanoner, hver dram er en patron. Det har funnet sted en mentalitetsforandring for myndighetene og for oss, deres ofre eller undergivne. Et helt nytt byråkrati er oppstått, og byråkratene blir jævlignere her enn andre steder. Det er blitt «nødvendig» å styre ved hjelp av fullmakter og forordninger. Den enkelte borger er blitt mer vergeløs, det er lettere å ta knekken på ham. Utviklingen er gått så langt at selv juridiske professorer protesterer og da er den kommet ganske langt.

Krigen, teknikken og krisen skapte et nytt Norge, et funksjo-

nærorganisasjons- og dirigerings-Norge. Jeg kan lese opp av en påbegynt komedie med en funksjonærdans som dette omkvedet: «Jeg er enig med direktøren — hvis jeg bare visste hva han mente».

Handelens og industriens folk er redde, heltemot blir sjelden forlangt av dem. Kanskje er skrekken berettiget.

Sigurd Hoel nevnte en rekke eksempler på kollisjoner med byråkratene, der han selv eller andre var blitt tvunget og dirigert. Under piping og klapping fra salen gikk han til angrep på fremgangsmåten ved opprettelsen av Språknemnda. Tempoet er ulykken, fortsatte han, det tvinger fram tvangen. Stats-

kall på innflytelse på arbeid og resultatene på arbeid.

Nå vil gruppen nøye seg med å berøve våre representanter

rådene arbeider for mye for altfor dårlig betaling, og får ikke tid til den dovenskap som er nødvendig for alt skapende arbeid.

Etter å ha fortalt et eventyr om hvorledes Arbeiderpartiet har skiftet sine synspunkter, erklærte Sigurd Hoel at håpet likevel måtte stå til det partiet.

De fleste av debattantene var blendet av foredragets form og noe skuffet over innholdet. Sosialistiske studenter forsvarte sitt parti, og andre angrep foredragsholderen fordi han hadde sagt at håpet sto til det. Arnulf Øverland forsvarte regjeringen og sa at den måtte oppheve restene av gammel fattigdom. Utbyttet må deles slik at de oppgavene regjeringen har, kan løses.

Lektor Trygve Bull antydte at Arbeiderpartiet og Sigurd Hoel kanskje har gjennomgått samme utvikling og har skiftet standpunkt parallelt.

n
ti
li.

I
I
f

S

V
a
si
m
pi
m
ør
ul
m
m

lø
a
s
d

fi
h

n
n
ri
h

ε

me
bui
væi
g p

t